

Paperittomien terveydenhuollosta päättäminen

VD/4350/06.00.00.00/2017

JK

Kaupunginvaltuutettu Timo Juurikkala ja 27 valtuutettua ovat esittäneet 12.12.2016, että Vantaa järjestää paperittomien henkilöiden kiireellisen hoidon kuten vantaalaisille ja samoin asiakasmaksuin. Lisäksi esitettiin, että alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille ja raskaana oleville järjestetään kaikki terveydenhuollon palvelut ml. erikoissairaanhoidon kuten vantaalaisille.

Valtuustoaloitteeseen laaditut sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan vastaus ja selvitys on käsitelty kaupunginvaltuustossa 24.4.2017 (liitteinä).

Vantaan kaupungin johtoryhmä on linjannut 6.2.2017, että paperittomille alle 18-vuotiaille ja raskaana oleville ryhdytään tarjoamaan Espoon ja Helsingin tavoin terveydenhuollon palvelut kuten kuntalaisille sisältäen erikoissairaanhoidon ja suun terveydenhuollon.

Terveydenhuoltolaki (50 §) edellyttää, että julkisen terveydenhuollon on annettava kiireellistä hoitoa kaikille sitä tarvitseville. Jos kiireelliseen hoitoon hakeutuvalla henkilöllä ei ole oleskelulupaa ja kunta paikkaa Suomessa, hänen on itse maksettava saamansa hoidon kustannukset täysimääräisinä.

Kunnalla on mahdollisuus tarjota laajempia palveluja kuin mitä lainsäädäntö edellyttää. Valtio ei kuitenkaan korvaa kustannuksia, jos kunta on omalla päätöksellään päättänyt jättää perimättä potilaalta kokonaiskustannukset hoidosta ja tarjoaa paperittomalle henkilölle kiireellisen tai muun hoidon samoin asiakasmaksuin kuin kuntalaiselle.

Koska varhainen poikkeavuuksien toteaminen ja hoitaminen on kustannustehokkaampaa kuin tilanteen kiireelliseksi kehittyminen, ja myös yhteisönäkökulmasta tarttuvien tautien seurantaa ja hoito sekä rokottaminen ovat tarpeellista, on perusteltua tarjota terveydenhuollon palvelut paperittomille raskaana oleville ja alle 18-vuotiaille kaupungin johtoryhmän linjauksen sekä Helsingin ja Espoon käytäntöjen mukaisesti. Asiasta on tehty ennakkovaikutusten arviointi (liite).

Palvelut sijoittuvat lähinnä äitiys- ja lastenneuvolaan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon eli ne kuuluvat ennaltaehkäisevään terveydenhuoltoon, mutta annettaviin palveluihin kuuluisivat myös muut terveydenhuollon palvelut kuten sairaanhoito terveysasemilla ja erikoissairaanhoidossa ja suun terveydenhuolto.

Palveluja mahdollisesti käyttävien paperittomien henkilöiden määrää ei pystytä tarkoin arvioimaan. Toimialalla on kuitenkin arvioitu, että esim. neuvolapalveluja käyttäviä asiakkaita olisi vuositasona noin 15. Kustannuksia on arvioitu liitteenä olevassa selvityksessä.

Palveluja käyttävien paperittomien määriä ja palveluista syntyviä kustannuksia tulee seurata säännöllisesti. Terveydenhuoltolain (4 §) mukaan kunnan on osoitettava riittävästi voimavaroja peruspalvelujen valtionosuuden perusteena olevaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä terveydenhuollon palveluihin ja tehtävien hoitamiseen on oltava käytettävissä riittävästi terveydenhuollon ammattihenkilöitä. Mikäli kansainvälisen tilanteen muuttumisen seurauksena paperittomien määrä kasvaa huomattavasti, tarjottavien palvelujen laajuus tuodaan uudestaan arvioitavaksi sosiaali- ja terveyslautakuntaan.

Terveyspalvelujen tarjoamisen myötä voi syntyä tarvetta myös sosiaalipalveluille, erityisesti lastensuojeluun tai kriisitilanteisiin liittyen. Sosiaalipalveluihin ei ole otettu kantaa liitteenä olevassa selvityksessä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.5.2017 § 16

Terveykspalvelujen johtajan esitys:

Päätetään, että alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille sekä raskaana oleville paperittomille henkilöille annetaan terveydenhuollon palvelut. Mikäli paperittomien määrä oleellisesti kasvaa, asia tuodaan sosiaali- ja terveyslautakuntaan uudelleen arvioitavaksi. Voimaantulo 1.8.2017 alkaen.

Käsittely:

Terveyspalvelujen johtaja Jarmo Kantonen poisti esityksestä kohdan "Voimaantulo 1.8.2017 alkaen".

Jäsen Juha Malmi esitti, että esitys hylätään. Jäsen Teijo Kakko kannatti Juha Malmin esitystä.

Jäsen Juha Malmin esityksestä järjestettiin nimenhuutoäänestys, jossa pohjaesitys on JAA ja muutosesitys EI. JAA-äännet: Sakari Rokkanen, Terhi Pokkinen, Eero Salo, Hanna Laitinen, Juha Kähärä, Jenni Chen, Harun Osmani, Sirpa Peura, Pia Mikkonen, Joel Linnainmäki, Antero Eerola, Martti Kiviranta ja Mari Niemi-Saari. EI-äännet: Pirjo Vilenius, Teijo Kakko ja Juha Malmi. Poissa äänestyksestä Heidi Rosbäck. JAA-ääniä annettiin 13 ja EI-ääniä 3, joten pohjaesitys jäi voimaan.

Päätös:

Päätettiin, että alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille sekä raskaana oleville paperittomille henkilöille annetaan terveydenhuollon palvelut. Mikäli paperittomien määrä oleellisesti kasvaa, asia tuodaan sosiaali- ja terveyslautakuntaan uudelleen arvioitavaksi.

Merkittiin, että heti päätöksenteon jälkeen jäsenet Teijo Kakko, Juha Malmi ja Pirjo Vilenius pyysivät merkitsemään päätöksestä eriävän mielipiteensä pöytäkirjaan. Eriävä mielipide on pöytäkirjan liitteenä.

Liitteet:

- Lautakunnan jäsenten Teijo Kakko, Juha Malmi ja Pirjo Vilenius eriävä mielipide sosiaali- ja terveyslautakunnan päätökseen § 16
- Vastaus Timo Juurikkalan ja 27 muun valtuutetun aloitteeseen terveydenhuollon järjestämisestä paperittomille henkilöille
- Selvitys valtuustoaloitteeseen terveydenhuollon järjestämisestä paperittomille henkilöille
- Ennakkovaikutusten arviointi

Täytäntöönpano:

Terveyspalvelujen johtaja Jarmo Kantonen
Suun terveydenhuollon johtaja Joona Iso-Lotila
Palvelupäällikkö Arja Ruponen
Terveyspalvelupäällikkö Eila Koivunen
Terveyspalvelupäällikkö Pertti Sopanen
Terveyspalvelupäällikkö Ritva Tauriainen
Toimintaterapian esimies Taina Kulmala

Muutoksenhakuohje:

1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Terveyspalvelujen johtaja Jarmo Kantonen, puh. 09 8392 6195, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi